

RÄTTSTOLKARNA

Rätt tolk för rättsväsendet är en rättstolk

Rapport från Rättstolkarnas möte med Domstolsverket i Göteborg den 15 maj 2019

Närvarande från Domstolsverket: Sofia Odelberg

Närvarande från Rättstolkarna: Lotta Hellstrand, Anna Lundberg (i Göteborg) och Mirjana Kotur Hallberg (via länk från Jönköping)

Domstolsverket inleder med att berätta om sina två nyligen avslutade projekt med tolkanknytning. Det första handlade om förbättring av tolkanvändningsprocessen, från beställning av tolk till utbetalning av ersättning till tolken. Projektet har pågått sedan hösten 2018 och avslutades den 30/4 2019 med en rapport. Målbilden har förslag på lösningar på flera års sikt och även kortsiktigt. Den väntade effekten är ökad kontroll från Domstolsverket och sänkta kostnader för tolkanvändning. Man vill också höja tolktillgängligheten och se till att fler auktoriserade tolkar används. Domstolsverkets ambition är att direktförordna tolkar mer och samordna beställningarna mer, både inom domstolar och inom regioner, samt utöka distanstolkningen. Det ska finnas fler platser där simultantolkning på distans är möjligt. Man vill också öka kompetensen hos användarna och se över riktlinjerna. På lång sikt ska ett IT-stöd för tolkanvändning utvecklas på www.domstol.se. Kanske kan då både tolkar med A-skatt och egenföretagande tolkar yrka ersättning direkt i systemet, där man skulle kunna logga in med bank-ID. Detta är dock fortfarande på idéstadiet.

Rättstolkarna påpekar härvid att om fler tolkar direktförordnas **måste** kontrollen över vilka tolkar som används skärpas.

Vid chefsadministratörsdagarna informerades om nivåer för tolkar.

Kortsiktiga lösningar, på ett till två års sikt: Samordning av bokningar sker redan exempelvis vid Förvaltningsrätten i Göteborg. Man vinnlägger sig om att ha samma tolk till flera förhandlingar och så vidare. Det finns alltså redan manuella system för samordning och dessa bör kunna automatiseras och spridas. Det kommer att bildas en samordningsgrupp för tolkning på Domstolsverket. Alla ska kunna vända sig dit. Representanter från ekonomi, teknik, rättsenheten osv. ska ingå i den. All tolkinformation ska samlas på www.domstol.se och Domstolsverkets intranät. Rättshjälp och taxor ska omarbetas. Det ska också bli enklare att boka distanstolkning. Tolkens tillgänglighet bör kunna kontrolleras utan att man ringer. Rättstolkarna får löfte om att få rapporten tillskickad.

Rättstolkarna tar vidare än en gång upp frågan om att vissa domstolar inte lämnar ut förberedelsematerial. Sofia Odelberg säger att Domstolsverket ska se över om rekommendationerna kan skärpas något.

Det andra projektet handlade om utveckling av tolksamordnarrollen vid domstolarna. Projektet avslutades i slutet av april 2019, och man har tagit fram metodstöd för samordning till domstolarna. Det är dock bara ett hjälpmedel och inte tvingande för dem. Det är för närvarande ca 17 domstolar som har tolksamordnare. Dessa samordnare har nu skapat ett nätverk som drivs av domstolarna, och den ansvariga för det är Linda Jönsson, som är tolksamordnare i Förvaltningsrätten i Malmö. Metodstödet kommer att vara tillgängligt på intranätet från och med den 29/5 2019 och skickas ut till Rättstolkarna.

RÄTTSTOLKARNA

Rätt tolk för rättsväsendet är en rättstolk

Vidare arbetar Rättsenheten vidare med översynen av Rättshjälp och taxor. Anna Wielgosz och Susanne Nilhammer arbetar med det. Deras arbete kommer troligen att utmytna i en ny version 2020, och Rättstolkarna ber att få lämna skriftliga synpunkter.

Vad gäller fakturering har Domstolsverket fört en dialog med Hero Tolk, som inte vill dela upp fakturorna utan att tolken fakturerar Hero och att Hero sedan fakturerar domstolarna på hela beloppet inklusive förmedlingsavgift. Det blir krångligt för domstolarna, men Domstolsverket informerar om det och erbjuder stöd från ekonomienheten om domstolarna behöver.

Rättstolkarna påpekar att kompetensprioriteringen, som ju betonas särskilt i det nya ramavtalet, riskerar att sättas ur spel på grund av korta svarstider. Sofia Odelberg berättar att en del domstolar har klagat på att förmedlingarna svarar för sent.

I april 2019 höll Domstolsverket i två chefsadministratörsdagar. 20 minuter handlade om tolkfrågor. Det informerades om ramavtalet och att avropsordningen ska följas. Man tog också upp riktlinjerna för tolkanvändning, e-utbildningen samt de två projekten ovan. Apropå avropsordningen diskuterades även vad domstolen kan göra om förmedlingen brister. Det är möjligt att dokumentera, reklamera och underrätta Kammarkollegiet. Man kan också sätta en förmedling i karantän.

Rättstolkarna framhåller slutligen att det behövs utbildning i det nya systemet för simultantolkning på distans, både för tolkar och domstolar, och varför inte samtidigt? Sofia skickar ut en lathund.

Sammantaget tycker vi att det blev ett konstruktivt möte där vi fick stort gehör och bra information om vad som händer inom Domstolsverket. Vi är glada över det samarbete vi har och hoppas genom det kunna bidra till att tolkanvändningen i domstolarna fungerar än bättre framöver.